

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
 אגף הרכב ושירותי תחזוקה
 רח' המלאכה 8, תל-אביב
 תחום תקינה
 ת.ד. 57031, ת"א 61570
 טל': 03-5657122
 פקס: 03-5657123
 תאריך: א' חשון, תש"פ
 31 אוקטובר, 2019
 סימוכין: 4000-0406-2019-070192
 תיק: ציוד חריג

לכבוד

**מועצת המובילים
 התאחדות התעשיינים
 איגוד לשכות המסחר
 משטרת ישראל
 י"ר איגוד קציני בטיחות בתעבורה
 חב' החשמל
 חב' נתיבי ישראל**

הנדון: שינוי רגולציה לקביעת סמכות ליווי בתנועת רכב ציוד חריג - סיכום

1. רקע:

- א. נושא סמכות קביעת רכב ליווי בתנועת ציוד חריג נדון בפגישות רבות שהתקיימו בהשתתפות בעלי עניין רלוונטיים כגון: אגף תנועה במשטרת ישראל, אגף תכנון תעבורתי, אגף מטענים, אגף הרכב, מועצת המובילים ועוד.
- ב. התנאים להובלת מטען חורג קבועים במסגרת תקנה 85 לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות") לעניין זה, ראו תקנה 85(ג)(3) (חריגה ברוחב), תקנה 85(ד)(2) (חריגה בגובה) ו- תקנה 85(ה)(3) (חריגה באורך). לפי תקנה 85(ג)(3), "עלה רוחב המטען על 3.40 מטר - לא יובילו אדם ברכב אלא אם קיבל היתר לכך מאת קצין משטרה ובהתאם לתנאי ההיתר".
- ג. כיום, המשטרה מספקת "אישור שנת" של קצין המשטרה המונפק על בסיס בקשת בעל הרכב או החברה להתיר הובלת מטען חריג החורג מן הקבוע בתקנה 85, קרי, ברוחב של מעל 3.4 מטר ועד 4.5 מטר; בגובה של מעל 4.8 ועד 5.2 מטר; ובאורך של מעל 20 מטר ועד 30 מטר עם ליווי עצמי.
- ד. כאשר במקרה שנדרשת הובלת מטען ברוחב העולה על 4.5 מטר ו/או גובה העולה על 5.2 מטר ו/או אורך העולה על 30 מטר, אזי אישור המשטרה מחייב בדיקות נוספות בהתאם לסוג המטען, ציר הנסיעה, ליווי משטרה, הגבלות ומגבלות נוספות.
- ה. בדיונים שהתקיימו בראשות ראש את"ן, ציינו נציגי המשטרה, כי אין בידם את המידע והכלים הנדרשים למתן אישור קצין המשטרה באופן גורף שנתי או באופן פרטני ואין להם את היכולת לבצע אכיפה למול האישור הניתן כיום.
- ו. במסגרת שימוע ציבורי שנעשה לשינוי המוצע, התקבלו התייחסויות שונות, אשר מחזקות את הצורך בקידום מידי להסדרת התחום. עוד נמצא כי כפי שטענו נציגי המשטרה כאמור, הרי שכיום הגורם המתיר את הנסיעה של מטען חורג (משטרת ישראל) עושה זאת ללא האמצעים והכלים המקצועיים הנדרשים לכך.
- ז. בבחינת ההתייחסויות שהתקבלו במסגרת תהליך השימוע נמצא כי כלל הגורמים תמימי דעים ביחס לעובדה כי נדרש לטייב את תהליך העבודה הקיים במטרה לשפר את בטיחות משתמשי הדרך ולהבטיח כי אישור תנועת מטען חורג יינתן על ידי בעלי מקצוע בקיאים באופי המטען המובל ומסלול ההובלה.
- ח. אשר על כן, מטרת התהליך המוצע היא להביא למיסוד תהליך אישור מקצועי, בחברת ההובלה, ולפשוט ככול הניתן את התהליך של אישור הובלת מטען חורג בטווח הבינים שבשלב זה.

2. מטרה:

הסדרת הסמכות והקריטריונים לשימוש ברכב ליווי בתנועת רכב ציוד חריג, תוך מתן מענה לטווח המידי (תקופת מעבר) ולטווח ארוך (שינוי חקיקה).

3. פירוט הדרישות:

א. ריכוז פרמטרים לתנועת ציוד חריג

בחינת משטרה**	ליווי עצמי *	תקנות התעבורה	פרמטר
מעל 5.20 מ'	עד 5.20 מ'	מעל 4.80 מ'	גובה (תקנה 85 (ד)(2))
מעל 4.50 מ'	עד 4.50 מ'	מעל 3.40 מ'***	רוחב (תקנה 85 (ג)(3))
מעל 30 מ'	עד 30 מ'	מעל 20 מ'	אורך (תקנה 85 (ה)(3))
* ליווי עצמי מותר בתחום זה בכפוף לתצהיר, אישור מהנדס אזרחי/תנועה**** וקצין בטיחות בתעבורה שלחברת ההובלה, כפי שיפורט להלן- כביש חד מסלולי – שני רכבי ליווי קדמי ואחורי, דו מסלולי – רכב ליווי אחורי בלבד.			
** בחינת המשטרה לכל הובלת מטען ספציפי החורג מעל לתחום ליווי עצמי בחלופות הליווי הבאות – ליווי משטרה, ליווי עצמי או ליווי משולב (משטרה ועצמי יחד) לפי שיקול דעת משטרת ישראל.			
*** נתמכים ברוחב עד 3.70 מ', כאשר הם ריקים אינם מחייבים בליווי עצמי אך חייבים בסימון.			
**** הגדרת מהנדס תנועה עדיין לא מעוגנת בתקנות המהנדסים והאדריכלים.			

ב. מסמך זה אינו מתייחס להובלה ושינוע של מטען חורג מהמשקל המרבי המותר. נושא זה אינו עובר שינוי וימשיך להיות מטופל על ידי רשויות הדרך ומשטרת ישראל בדומה לקיים כיום. התהליך ממוסד בנהלי העבודה של חברת נתיבי ישראל המהווים את הבסיס להליך אישור תנועה של מטען חורג מהמשקל המותר, בכפוף לבדיקות ואישורים של קונסטרוקטור ומהנדס תנועה בחב' נתיבי ישראל וקבלת היתר ממשטרת ישראל.

ג. מענה לטווח המידי (תקופת מעבר) החל מתאריך 1/1/20

טווח הליווי העצמי (כמפורט בטבלה לעיל) יאושר ע"י קצין משטרה באחת הדרכים הבאות:

- 1) **אישור פרטני להובלה** – אישור זה יינתן ע"י קצין המשטרה לאחר קבלת אישור קצין הבטיחות של הרכב המוביל, ואישור מהנדס אזרחי/תנועה בדבר בטיחות הובלת המטען החריג בהתאם לסוג המטען ומהות החריגה מממדי המטען המותרים, במסלול ההובלה המתוכנן אשר יוצג בגוף האישור;
- 2) **אישור שנתי** – אישור זה יינתן על ידי קצין משטרה, והוא יהיה בתוקף בכפוף להימצאות אישור פרטני עבור כל הובלת מטען חריג, הן על ידי קצין הבטיחות של הכלי המוביל והן על ידי מהנדס אזרחי/תנועה, שמאשר את בטיחות הובלת המטען החריג במסלול הנסיעה הפרטני אשר יוצג בגוף האישור, בהתאם לסוג המטען ומהות החריגה מממדי המטען המותרים.

יודגש כי, תנאי למתן אישור שנתי יהיה המצאת כתב התחייבות מבעל חברת ההובלה, כי בכל הובלה של מטען חריג, בטווח הליווי העצמי, כמפורט לעיל, יהיה ברשות נהג הרכב המוביל:

- 1) תצהיר מאושר כדון, מטעם בעל חברת ההובלה, בנוסח המצ"ב למכתבנו זה. (נספח א');
- 2) אישור קצין הבטיחות של הכלי המוביל; (נספח ב');
- 3) אישור מהנדס אזרחי/תנועה, שמאשר את בטיחות הובלת המטען החריג במסלול הנסיעה הפרטני, שיפורט בגוף האישור, בהתאם לסוג המטען ומהות החריגה מממדי המטען המותרים. (נספח ג').

יובהר כי היתר שנתי שיינתן על ידי קצין המשטרה יהיה תקף אך ורק במידה וצורפו אליו כלל האישורים שפורטו לעיל, בגין כל נסיעה פרטנית.

ד. מענה לטווח הארוך (שינוי חקיקה)

ביצוע תיקון חקיקה בתקנות התעבורה בהתאם להמלצות שגובשו בנושא הנדון, כדלקמן:

- 1) עיגון בתקנות התעבורה של טווח המידות המוצע לקביעת סוג הליווי (ליווי עצמי או משטרה) והתנאים הנדרשים בכל הובלת מטען חורג ספציפי לצורך קביעת סוג הליווי, כגון: אישור מהנדס תנועה וקצין בטיחות בתעבורה וכו'.
- 2) עיגון בתקנות התעבורה של סמכות נהג ליווי וסייר מלווה שימצאו ברכב הליווי כולל הגדרת תהליך הסמכתם והכשרתם, הופעה ולבוש וכו'.
- 3) עיגון בתקנות התעבורה של הדרישות מרכב הליווי – סוג הרכב, סימון הרכב, זיווד ייעודי (מערכות קשר) וכו'.
- 4) עדכון תקנות התעבורה לגבי אופן וצורת סימון מטען חורג והנחיות לשילוט ותמרור המטען כולל ניסוח, גודל אות, אופן פריסת השלט וכו'.
- 5) הכנת תרשימים לאבטחת רכב מטען חורג תקול בכביש/בשוליים.
- 6) הכנת תרשימים לצורת הליווי – בתנועת רכב חורג בודד / שיירה וכו'.
- 7) היבטים נדרשים נוספים לתיקון האמור, כמפורט במצגת המצורפת למכתבנו זה.

יובהר כי המענה לטווח הארוך יעבור שימוע במסגרת תהליך RIA.

4. הנתונים במסמך זה מסתמכים על סיכומי הפגישות בנושא הנדון עם כלל הגורמים הרלוונטיים, על ההתייחסויות שהתקבלו בתהליך השימוע ובהתאם להמלצת היועץ של אגף תכנון תעבורתי אינג' קוטרוש אדריאן, מיום 18/9/2018 ומיום 31/03/2019.
5. מסמך זה לא מתייחס להובלה צבאית ע"ג רכב צבאי או ע"ג רכב שכור המועסק ע"י צה"ל שעליהם חלות הפקודות לצד ההחלטות הקיימות בצה"ל/משרד הביטחון. הנ"ל בהתאם למכתב מיום 16/05/2019 של הגב' אורלי רכטמן/רח"ט תובלה והסיעים אגף אמון במשרד הביטחון.
6. מודגש כי חלות המענה לטווח המידי (המפורט בסעיף 3.ג. לעיל) מ - 1/1/20.
7. אבקש להביא את הסיכום לידיעת חברות ההובלה.

בברכה,

מהנדסת עינת סגל
מנהלת אגף בכיר רכב

העתק:

אנג' אבנר פלור – סמנכ"ל בכיר תנועה
מהנדס דורון קוגמן – מנהל אגף א' תקינה והנדסה
גב' דלית רגב – מנהלת אגף א' מטענים
גב' טופז פלד שטינברג - מנהל/ת אגף א' הנדסת תנועה, אגף בכיר תכנון תעבורתי ותשתיות
מר אברהם ישעיהו – ראש תחום קציני בטיחות בתעבורה
לשכה משפטית
משרד הביטחון

נספח א' – כתב התחייבות בעל חברת הובלה

לכבוד:

משטרת ישראל – אגף התנועה

הנדון: התחייבות בדבר קיום התנאים להיתר קצין משטרה להובלת מטען חריג מכוח תקנה 85

לתקנות התעבורה

א. אני, החתום/מה מטה _____ (שם פרטי, שם משפחה) ת.ז. _____, בהיותי מורשה/ית חתימה אשר מוסמך/כת לחייב בחתימתי את חברת _____ ח"פ/ ח.צ. _____ (להלן: "החברה"), מתחייבות בזאת כי רכבי החברה להם ינתן היתר קצין משטרה להובלת מטען חריג, בהתאם לתקנה 85 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה") לא יובילו מטען החורג מהמידות המרביות הקבועות בתקנה 85 לתקנות התעבורה (רוחב, גובה ואורך) אלא אם יהיו ברשות נהג הרכב המוביל – **קודם לביצוע ההובלה וכתנאי לביצועה** - האישורים הבאים:

1. אישור קצין הבטיחות בתעבורה של החברה;
2. אישור מהנדס אזרחי/תנועה, שמאשר את בטיחות הובלת המטען החריג על ידי המוביל הנושא אותו, בהתאם לתנאי ההובלה הפרטניים (סוג המטען, מהות החריגה, מסלול ההובלה, סימון הרכב המוביל וכו') הכול בהתאם לנוסח פורמט האישור המצורף למכתב התחייבות זה.
- ב. ידוע לי, כי הימצאות כל האישורים המפורטים לעיל ברשות נהג הרכב המוביל, בכל הובלה של מטען חריג, מהווה תנאי לתוקפו של היתר קצין המשטרה שיינתן לחברה, **ביחס לכל הובלה פרטנית**. כלומר, רכב מוביל שלא יהיו ברשותו כל האישורים לעיל, ביחס להובלת המטען החריג אותו הוא מוביל - **בעת ביצוע ההובלה** - יחשב כמפר את הוראת תקנה 85 לתקנות התעבורה לכל דבר ועניין.
- ג. אין באמור לעיל כדי לפגוע בחובות בעלי החברה, קצין הבטיחות בתעבורה ונהג הרכב עפ"י כל דין.

בברכה,

(תאריך, חתימת המצהיר וחותמת החברה)

אישור ער"ד

אני הח"מ, ער"ד _____, מאשר בזאת כי מר/גב' _____, ת.ז. _____, אשר הזדהה/תה בפני באמצעות תעודת זהות/המוכר לי אישי (מחק את המיותר), הינו/ה מורשה/ית חתימה בחברת _____, ח.פ/ ח.צ. _____ (להלן: "החברה"), וכי בהתאם למסמכי החברה הינו/ה מוסמך/כת לחייב את החברה בחתימתו/ה בצירוף חותמת החברה.

נספח ב' – הצעה לטופס מילוי ע"י קצין בטיחות בתעבורה

	שם חברה:	ח.פ.:
	שם מנכ"ל	טלפון:
	שם קצין בטיחות בתעבורה	טלפון:
	פרטי מטען:	גובה: _____ רוחב: _____ אורך: _____ סוג המטען:
	מספר רישוי תומך (סוס):	ביטוח + טסט
	מספר רישוי נתמך (עגלה):	ביטוח + טסט
	נקודת מוצא מטען:	יעד מטען:
	מסלול ההובלה (תאור מילולי): לצרף מפה של המסלול – ראה דוגמא	
	הגבלות מהירות מטען:	
	הגבלות מעבר ופעולות הנדסיות מקדימות (לדוגמא, פירוק זרוע רמזור): במידה ורלוונטי באישור המשטרה בלבד	
	תאריך הובלת המטען:	מועדים חסומים:
	שעת התחלה:	שעת סיום:
	מספר כלי רכב מלווים:	סוג רכבי ליווי: (פרטי / מסחרי)
	מספר רישוי רכבים מלווים:	ביטוח + טסט
	אישור תנועה (אור צהוב*)	
	פרטי נהגים:	טלפון: _____ נהג מטען:
		טלפון: _____ נהג רכב ליווי 1:
		טלפון: _____ נהג רכב ליווי 2:

מס'	הנושא	אישור	חתימה
1	התאמת העגלה למטען המובל		
2	קיום סיור במסלול מעבר המטען		
3	האם המטען עונה לקריטריונים שנקבעו בסמכות אישור עצמי של חברת ההובלה		
4	הדרכת בטיחות לצוות המטען ולווי המטען, תדריך מסלול		
5	הודעה למוקד את"ן ודיווח מועד ביצוע ליווי המטען (מוצא, יעד, פרטי המטען המובל לרבות מידות, שעת התחלה, שעת סיור ומספר מלווים		
6	קיום טסט וביטוח לרכבים לרבות לרכבי הליווי		
7	תקינות ערכת ציוד לרכבי הליווי – רלוונטי לאחר תיקון התקנות		
8	סימון מטען חורג בהתאם לדרישות תקנה 303		
9	סימון רכבי הליווי בהתאם לדירקטיבה האירופאית – רלוונטי לאחר תיקון		
10	כשירות פיזיולוגית נהגים (ש' שינה, ערנות) + כשירות מבצעית (מקצועית)		
11	קשירת מטען ואבטחתו		
12	סקר סיכונים וקיום תרחישים ותגובות לתקלות וסיכונים אפשריים		
13	זמינות סוס חלופי וצוות תמיכה טכני (לדוגמא במקרה של תקר / תקלה)		
14	קיים אישור מהנדס אזרחי/תנועה להובלה		

הטופס הוא רשימת תיוג. אישור הסעיפים מהווה אסמכתא שאין מניעה לקיום ליווי המטען ומהווה תנאי לאישור היתר התנועה על ידי מנכ"ל חברת ההובלה.

נחתם היום: _____

קצין בטיחות בתעבורה
(חתימה וחותמת)

נספח ג' – טופס למילוי ע"י מהנדס אזרחי/תנועה

שם המהנדס:	טלפון:
מספר רישיון מהנדס:	מדור רישום:

מס'	הנושא	אישור	חתימה
1	קבלת נתוני תמרון ומידות של המטען והתאמתם למסלול ההובלה		
2	סיור במסלול ההובלה וסימון מגבלת מעבר במפת מסלול ההובלה		
3	האם נדרש צוות הנדסי לפירוק והרכבה של תמרורים (לדוגמא רמזור) (במידה ולא נדרש יש לכתוב לא נדרש)		
4	פירוט המסלול והמגבלות ההנדסיות בתוואי המסלול: (לצדף מפה של המסלול – ראה דוגמא בהמשך)		
5	עבור מטען החורג בגובה מעל 5 מטר יש לבחון האם קיימים קווי מתח החוצים את תחום הדרך. ככול שקיים חשש של מרחק אנכי הקטן מ-5.0 מטר מקו המתח לשיא גובה מטען, יש לתאם ולקבל אישור חברת החשמל להובלה.		
6	אישור רשויות תמרור נוגעות בתחומן מבוצע פירוק / הרכבה תמרורים (במידה ולא נדרש יש לכתוב לא נדרש) רלוונטי רק בבקשה לליווי משטרתי חד פעמי לא באישור שנתי		
7	מיפוי נקודות עצירה אפשריות למטען במידה וקיימת תקלה / חניית יום		
8	בחירת משך הליווי החזוי בהתאם למהירות המירבית שנקבע לשיירה ואורך המסלול.		

הערות:

- א. בסעיפים בהן נדרשת הרחבה אישור הסעיף מעיד כי למרות ההערות וההרחבה ניתן להעביר את המטען בצורה בטוחה בהתאם לתוכנית התנועה.
- ב. המסמך מתייחס להובלת מטען החורג בגובה, רוחב או אורך בלבד. נוהל זה אינו מכסה הובלה של מטען חורג במשקל המותר. במקרה של מטען חורג במשקל המותר נדרשות בדיקות קונסטרוקטיביות נוספות בהתאם לנהלי העבודה של חברת נתיבי ישראל ותהליך האישור הוא נפרד. אישור תנועה לפי נוהל זה יכול להינתן למטען החורג כאמור בגובה, אורך או רוחב (אחד או יותר מהפרמטרים) בלבד.

נחתם היום: _____

מהנדס אזרחי/תנועה
(חתימה וחותמת)

דוגמא: יש לצרף סקיצת המטען כולל מידות

